

Bayer Zsolt: T?rhetetlen (23.)

2016 augusztus 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A legnagyobb iszonyodás pedig az „ítél?” tömeg érintése.

„Ember semmit?l se viszolyog jobban, mint attól, hogy olyasmi érjen hozzá, amit nem ismer. Ami hozzáér, azt látni akarja, fölismerni vagy legalább valahova besorolni. Idegen érintés el?l mindenütt kitér az ember.”

Elias Canetti kezdi e szavakkal Tömeg és hatalom cím? m?vét.

A következ? lépcs?foka a viszolygásnak, amikor az ember ismeri a borzalmat, ami hozzáér vagy hozzá akar érni. Nem is viszolygás az akkor már, hanem iszonyodás.

A legnagyobb iszonyodás pedig az „ítél?” tömeg érintése.

A tömeg nem változik sohasem. Készen állt már akkor, amikor hordába ver?dve, még artikulálatlan hangokat hallatva vándorolt végtelen szavannákon, az a tömeg vándorolt át jogfolytonosan a történelmen, csak szavait artikulálta menet közben, ám az artikulált szavak a tömegb?l éppúgy vakogásnak hallatszanak csupán.

Ez a vakogás a história örök búcsúdala.

Ez kíséri végig Ádámot a rémes álmon, amit Madáchunk karcolt bele örökkévalóságunkba.

A tömeg „gy?löli holnapi börtöneit, mindig is megvolt börtöneit. A meztelen tömeg mindent Bastille-nak lát”. Ez Canetti ítélete a tömegr?l, így válik Canettiben jogfolytonossá Madách legelkeserít?bb igazsága:

„LUCIFER
Ah, fáraó, rajongsz; hisz a tömeg
A végzet arra ítélt állata,
Mely minden rendnek malmán húzni fog,
Mert arra van teremtve. Már ma mentsd fel:
Amit te eldobsz, ? meg nem nyeri,
És új urat keres holnap magának.
Vagy azt hiszed, hogy ülhetnél nyakán,
Ha a gazdának szükségét nem érzi?
Ha kebelében öntudat lakik?
ÁDÁM
Miért jajgat hát, mintha fájna néki
A szolgaság?
LUCIFER
Fáj, bár nem tudja, mi.
Mert minden ember uralomra vágy,
Ez érzet az, s nem a testvériség,
Mi a szabadság zászlajához ?zi
A nagy tömeget - ámbár öntudattá
Nem ébred benne, és csak sejtelemkint
Zaklatja minden olyasért, mi új,
S mi tagadása a már meglev?nek;
Abban remélvén testesülve látni
A boldogságról képzett álmait.
Pedig mély tenger a nép: bármi napfény
Sem hatja át tömét; sötét leend az,
Csak a hullám ragyog, mit színe fölvet,
És mely hullám esetleg épp te vagy.”
Ennek a tömegnek ígérték meg, hogy nincsenek többé határok, nincsen többé abszolútum, nincsen semmiben, abszolút igazság sincs, és abszolút szabadság sem, de arra kell törekedni. Csak arra.

Persze Canetti árnyalja a képet: „A tömegben lezajló legfontosabb folyamat a kiürülés. El?bb tulajdonképpen nem is létezik tömeg, igazán csak a kiürülés teszi azzá. Az a pillanat, amikor minden tagja megszabadul különböz?ségét?l, és egyformának érzi magát.”

Amióta a tömegnek megígérték, hogy nincsenek többé határok és abszolútumok, azóta a tömeg kiürülési folyamata

a különböz?ség illúziójának egyformasága. A divat, amely folytonosan újjászüli az egyformaságot, cserébe megajándékoz az „egyéniség vagy” illúziójával.

Ez igaz a farmernadrágok „különböz?ségére” éppúgy, mint az „eszmék” sokféleségére, a vallások, kultúrák, életformák, hitek, civilizációk békés együttélésének hazugságára.

Ma az elvileg azonos civilizációs, kulturális gyöker? társadalom (tömeg) sem képes a békés együttélésre. Pedig látszólag minden adott, ami a tömeg boldogságához szükséges:

„A kiürülés ledobatja azt, ami elválaszt, és mindenki egyenl?nek érzi magát. Abban az összes?rülésben, ahol alig van hely az emberek között, ahol testhez szorul a test, ki-ki olyan közel kerül kihez-kihez, mint önmagához. Mérhetetlenül megkönnyebbít ez. Ezért a boldog pillanatért, amelyben senki sem több, senki sem jobb a másiknál, lesz az ember tömeggé.”

Ez a tömeg adott, és e tömeg boldogságához minden feltétel adott. Van Facebook (a tömeg 21. századi apoteózisa), és lehet Pokémonokra vadászni a térben, amely immár valóságos megnyilvánulási formáiban is virtuálissá lett. A testek összeérnek a Sziget kakofóniájában (mennyire más szimbólum volt a sziget még nem is olyan régen!), és n?sténytek küzdenek már a femininné vált pszeudohímekért.

Az egykoron valóságos Bastille-t látott tömeg nem is álmodhatott a tömeggé válás ilyen tökélyér?l. A valóságos Bastille-t látott tömeg még valódi vért akart és szerzett magának, vért ivott és vérben fürdött, és a lehet? legvalóságosabban lincselte meg a t?le különböz?t, s a kiválóbbakat.

Folytatjuk...

Bayer Zsolt - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló